

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlášené: 27.10.1950 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1952 do: 07.06.1953

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

139.

Vládne nariadenie

zo dňa 17. októbra 1950

o zriadení krajských arbitrážnych komisií, o organizácii a príslušnosti arbitrážnych komisií a o konaní pred nimi.

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa § 13 ods. 3, § 15 ods. 3, § 16 ods. 2 a § 31 ods. 1 zákona č. 99/1950 Sb., o hospodárskych smluvách a štátnej arbitráži (ďalej len „zákon“):

Diel I.

Zriadenie a složenie krajských arbitrážnych komisií.

§ 1.

(1) Krajská arbitrážna komisia sa zriaďuje pri každom krajskom národnom výbore.

(2) Krajská arbitrážna komisia sa skladá z predsedu a z primeraného počtu členov. Predseda vedie činnosť komisie a zodpovedá za riadny chod jej prác ministrovi vnútra.

(3) Predsedov krajských arbitrážnych komisií vymenúva a odvoláva minister vnútra po dohode s ministrom-predsedom Štátneho úradu plánovacieho na návrh príslušného krajského národného výboru. Ostatných členov komisie vymenúva minister vnútra, ktorý si vždy vyžiada návrh príslušného krajského národného výboru.

(4) Predsedov senátov krajskej arbitrážnej komisie vymenúva na návrh jej predsedu predseda krajského národného výboru.

Diel II.

Organizačné ustanovenia.

§ 2.

Vymenovanie členov arbitrážnych komisií.

(1) Za predsedu alebo za člena arbitrážnej komisie (ďalej len „komisie“) môže byť vymenovaný len československý občan, ktorý vyhovuje podmienkam pre zápis do stáleho voličského zoznamu, je oddaný ľudovodemokratickému zriadeniu a má ako politické, tak odborné znalosti, najmä v odbore hospodárskeho plánovania.

(2) Členov komisie treba vymenovať najmä z radov robotníckych; treba dbať aj na to, aby primeraný počet členov komisie mal právnické znalosti.

§ 3.**Odmeny a náhrady.**

- (1) Členom komisie prislúcha odmena za zasadanie za podmienok a vo výške, ktoré určí vláda.
- (2) O náhradách cestovných a iných výdavkov platia ustanovenia zákona č. 234/1949 Sb., o náhradách cestovných, sťahovacích a iných výdavkov.
- (3) Svedok má nárok na náhradu potrebných výdavkov a ušlej mzdy (platu).
- (4) Znalcovi prislúcha odmena a náhrada hotových výdavkov podľa predpisov o odmene a náhrade hotových výdavkov stálych prísazných znalcov a tlmočníkov.

Diel III.**Príslušnosť komisií.****§ 4.****Krajská komisia.**

- (1) Krajská komisia je príslušná:
- pre spory, predmet ktorých sa dotýka úlohy plánovanej v úseku miestneho hospodárstva;
  - pre spory, predmet ktorých sa nedotýka úlohy plánovanej ministerstvom a kde hodnota predmetu sporu neprevyšuje 500.000 Kčs, ak je aspoň jednou zo strán okresný alebo miestny národný výbor alebo národný výbor im na roveň postavený, komunálny podnik alebo ľudové družstvo a ak nie je stranou ústredný úrad alebo vojenská správa;
  - pre spory, predmet ktorých sa nedotýka úlohy plánovanej ministerstvom, ak stranami sú výlučne okresný alebo miestny národný výbor alebo národný výbor im na roveň postavený, komunálny podnik alebo ľudové družstvo.
- (2) Pre spory uvedené v odseku 1 písm. a) je miestne príslušná krajská komisia, zriadená pri tom krajskom národnom výbore, ktorý plánoval úlohu, ktorej sa dotýka predmet sporu, pre ostatné spory krajská komisia, zriadená pri tom krajskom národnom výbore, v obvode ktorého má sídlo strana, proti ktorej má byť arbitrážne konanie začaté.

§ 5.**Rezortná komisia.**

Rezortná komisia je príslušná, pokiaľ nie je príslušná krajská komisia:

- pre spory, predmet ktorých sa dotýka úlohy plánovanej pre obe strany ministerstvom, pri ktorom je komisia zriadená;
- pre ostatné spory, v ktorých obe strany organizačne podliehajú ministerstvu, pri ktorom je komisia zriadená.

§ 6.**Ústredná komisia.**

Ústredná komisia je príslušná pre spory, pre ktoré nie sú príslušné komisie resortné alebo krajské; najmä je príslušná:

- pre spory, predmet ktorých sa dotýka úlohy plánovanej pre každú stranu iným ministerstvom,
- pre ostatné spory, v ktorých obe strany organizačne podliehajú rôznym ministerstvám.

§ 7.**Postúpenie sporu.**

(1) Ústredná komisia a rezortná komisia môžu z dôvodu vhodnosti postúpiť spor krajskej komisii, ktorá je usnesením o tom viazaná.

(2) Spor, predmet ktorého spadá prevažne do pôsobnosti určitého ministerstva, môžu ústredná komisia a rezortná komisia postúpiť komisii, zriadenej pri tomto ministerstve.

(3) Miestne príslušná krajská komisia môže so súhlasom strán z dôvodu vhodnosti postúpiť spor inej krajskej komisii, ktorá je usnesením o tom viazaná.

§ 8.**Slovenská komisia a oblastné komisie.**

Ustanovenia §§ 5 až 7 platia obdobne i o príslušnosti slovenskej komisie a oblastných komisií, ak majú obe sporové strany sídlo na Slovensku; inak je príslušná ústredná komisia alebo rezortná komisia, ak sa nedohodnú strany písomne na príslušnosti slovenskej komisie alebo oblastnej komisie.

§ 9.**Organizačná podriadenosť.**

Kde podľa tohto nariadenia je rozhodné, ktorému ministerstvu sporové strany organizačne podliehajú, rozumie sa tým

- a) pri štátnych a národných podnikoch, účastinných spoločnostiach, zriadených na prevádzku zahraničného obchodu a medzinárodného zasielateľstva, pri Ústredí pre hospodárenie s poľnohospodárskymi výrobkami, zapísaného spoločenstva s ručením obmedzeným, a Veľkodistribučnom podniku, zapísaného spoločenstva s ručením obmedzeným, ono ministerstvo, ktoré podľa príslušných predpisov vykonáva hlavné vedenie štátu a dozor nad nimi;
- b) pri národných výboroch a komunálnych podnikoch Ministerstvo vnútra;
- c) v ostatných prípadoch to ministerstvo, do odboru pôsobnosti ktorého patrí činnosť, ktorú strana vykonáva.

Diel IV.**Arbitrážne konanie.****§ 10.****Začatie konania.**

(1) Arbitrážne konanie je začaté, len čo arbitrážna žiadosť došla komisii, a ak sa začína arbitrážne konanie z úradnej povinnosti, len čo komisia vykonala prvý úkon.

(2) Ak sa začína arbitrážne konanie z úradnej povinnosti, určí komisia strany a ich postavenie v spore. Strany takto určené sú povinné zúčastniť sa na spore.

§ 11.**Pojednávanie bez prítomnosti strán.**

Ak je vec zrelá na rozhodnutie už na základe arbitrážnej žiadosti a vyjadrenia strany, proti ktorej arbitrážna žiadosť smeruje, popřípade i výsledkov vykonaného vyšetrenia, môže sa stranám v predvolaní oznámiť, že ich prítomnosť pri pojednávaní nie je potrebná.

§ 12.**Složenie senátu.**

Komisia rozhoduje zpravidla v trojčlenných senátoch; ak ide o spor zásadnej povahy alebo inak zvlášť dôležitý, môže ho predseda komisie prikázať na rozhodnutie senátu složenému až z piatich členov.

§ 13.**Rozhodovanie jedným členom komisie.**

Predseda alebo člen komisie ním určený môže rozhodovať spory, včítane predsmlyvných sporov, pokiaľ hodnota ich predmetu neprevyšuje 1 milión Kčs.

§ 14.**Rozhodnutie.**

Rozhodnutie sporu má v medziach právneho poriadku vyhovovať všeobecnému záujmu, najmä potrebám hospodárskeho plánovania, a prispievať k posilneniu plánovacej a smluvnej disciplíny a hospodáreniu podľa rozpočtu.

§ 15.**Arbitrážna pokonávka.**

Pokiaľ to povaha veci pripúšťa, môžu strany skončiť arbitrážne konanie i pokonávkou so schválením komisie (arbitrážna pokonávka). Arbitrážna pokonávka má právne účinky arbitrážneho výmeru.

§ 16.**Schvaľovanie niektorých úkonov strán.**

Ak by tým, že strana vzala arbitrážnu žiadosť späť, uznala nárok alebo sa ho vzdala, alebo pokonávkou, ktorú strany uzavrely (§ 15), bol porušený zákon alebo ohrozený všeobecný záujem, najmä potreby jednotného hospodárskeho plánu, neprízná komisia takým prejavom účinnosť alebo neschváli pokonávku a pokračuje v konaní.

§ 17.**Arbitrážny výmer.**

Arbitrážny výmer má vyčerpať celý predmet konania a presne vymedziť povinnosti, ktoré ukladá. Ak je to účelné, môže komisia arbitrážnym výmerom rozhodnúť i oddelene o časti predmetu konania.

§ 18.**Oprava arbitrážneho výmeru.**

Chyby v písaní a počtoch, ako aj iné podobné zrejme nesprávnosti v arbitrážnom výmere alebo v jeho vyhotovení môže predseda senátu opraviť kedykoľvek bez ústneho pojednávania.

§ 19.**Lehota na splnenie arbitrážneho výmeru.**

Lehota na splnenie povinnosti uloženej arbitrážnym výmerom sa počíta, ak bol výmer vyhlásený v prítomnosti oboch strán, odo dňa jeho vyhlásenia, inak odo dňa jeho doručenia strane, ktorej ukladá plnenie.

§ 20.**Vykonanie rozhodnutia.**

Strany sú povinné vykonať rozhodnutie komisie v určenej lehote a oznámiť to komisii. Ak nebolo rozhodnutie v tejto lehote vykonané, oznámi to komisia ministerstvu, ktorému podlieha strana, ktorá je v omeškaní.

§ 21.**Návrh generálneho prokurátora.**

Generálny prokurátor podáva návrh na zrušenie rozhodnutia komisie písomne u komisie, o rozhodnutie ktorej ide; komisia predloží návrh so spismi a svojím vyjadrením príslušnému ministrovi alebo predsedovi krajského národného výboru na rozhodnutie.

§ 22.**Postup po zrušení rozhodnutia.**

V zrušovacom rozhodnutí uvedie minister alebo predseda krajského národného výboru dôvody, z ktorých rozhodnutie komisie zrušuje, najmä uvedie, v čom rozhodnutie porušuje zákon alebo v čom spočíva jeho rozpor so všeobecným záujmom. Komisia, rozhodnutie ktorej bolo zrušené, je pri novom prejednávaní viazaná názorom uvedeným v zrušovacom rozhodnutí.

Diel V.**Záverečné ustanovenia.****§ 23.**

Ministerstvom podľa tohto nariadenia sa rozumie ústredný úrad, na čele ktorého je člen vlády.

§ 24.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. októbra 1950; vykonajú ho všetci členovia vlády.

§ 5.

Z pôsobnosti Ústrednej arbitrážnej komisie a rezortných arbitrážnych komisií podľa § 14 ods. 1 zák. č. 99/1950 Sb., o hospodárskych smluvách a štátnej arbitráži, a podľa §§ 5 a 6 vládneho nariadenia č. 139/1950 Sb., o zriadení krajských arbitrážnych komisií, o organizácii a príslušnosti arbitrážnych komisií a o konaní pred nimi, prechádza na krajské arbitrážne komisie vykonávanie štátnej arbitráže v majetkovoprávných sporoch národných podnikov, ak hodnota sporu nepresahuje 100.000 Kčs a podniky sú v obvode toho istého krajského národného výboru, s výnimkou sporov z hospodárskych smlúv.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

aj za námestníka predsedu vlády a ministra zahraničných vecí Širokého.

Dr. Ševčík v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Čepička v. r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Kopřiva v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Rais v. r.

Kopecký v. r.

Kliment v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Erban v. r.

Plojhar v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Dr. Šrobár v. r.

